

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **S. V.**, zast. JUDr. Julií Šindelářovou, advokátkou, se sídlem v Plzni, Sedláčkova 28, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 65, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2004, č. j. 8 Ca 261/2003 – 40,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni dne 3. 10. 2003 napadl žalobce celkem 6 rozhodnutí žalovaného Ministerstva životního prostředí ze dne 5. 9. 2003, č. j. 520/724/03, č. j. 520/725/03, č. j. 520/726/03, č. j. 520/727/03, č. j. 520/728/03 a č. j. 520/729/03, která byla shodně doručena žalobci dne 9. 9. 2003 a jimiž bylo rozhodnuto tak, že se zamítají odvolání žalobce proti rozhodnutím Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 7. 7. 2003, č. j. ŽP/4779/03, č. j. ŽP/4750/03, č. j. ŽP/4778/03, č. j. ŽP/4781/03, č. j. ŽP/4748/03 a č. j. ŽP/4780/03, a tato rozhodnutí, vydaná prvoinstančním správním úřadem v rámci jeho věcné působnosti podle § 78 odst. 1 písm. h) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších úprav, jimiž byly žalobcem dovážené osobní automobily (blíže identifikované v uvedeném rozhodnutí) ve smyslu ustanovení § 3 uvedeného zákona označeny za odpad, byla potvrzena. Žalobce se žalobou domáhal vydání rozsudku, jímž by napadená rozhodnutí žalovaného jako nezákonná byla zrušena a věc byla vrácena žalovanému k novému projednání a rozhodnutí. Žalobu opatřil kolkovou známkou ve výši 1000 Kč.

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 15. 10. 2003 postoupil věc k vyřízení Městskému soudu v Praze z důvodu místní příslušnosti naposledy uvedeného soudu k vyřízení věci podle § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Usnesením ze dne 5. 12. 2003, č. j. 8 Ca 261/2003 – 29, vyzval Městský soud v Praze žalobce, aby do tří dnů od doručení usnesení zaplatil doplatek soudního poplatku za žalobu ve výši 1000 Kč, a to v kolcích na připojeném tiskopise. Uvedl, že soudní poplatek za žalobu činí podle položky 14a, bodu 2, písm. a) Sazebníku soudních poplatků 2000 Kč, přičemž poplatník na tomto poplatku dosud zaplatil pouze 1000 a zbývá tudíž doplatit dalších 1000 Kč. Stěžovatel byl upozorněn, že nebude-li doplatek soudního poplatku ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení před soudem I. stupně zastaveno. Stěžovatel této výzvě soudu vyhověl a zaslal mu v kolkových známkách dne 22. 12. 2003 žádanou částku 1000 Kč.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhoval, aby všechna napadená rozhodnutí žalovaného pro skutkovou souvislost byla spojena ke společnému projednání podle ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. a poté aby soud žalobu zamítl (odmítl), především proto, že žalobce nemá žalobní legitimaci k podání této žaloby ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s., neboť všechna napadená rozhodnutí jej nezkrátila na jeho právech a žádná práva jimi nebyla založena, změněna ani zrušena, ani jimi žalobci nebyly uloženy nějaké povinnosti. Soud by tudíž neměl žalobou napadená rozhodnutí přezkoumávat z důvodu kompetenční výluky uvedené v § 70 písm. d) s. ř. s.

Městský soud v Praze dalším usnesením – ze dne 15. 4. 2004, č. j. 8 Ca 261/2003 – 38, vyzval žalobce, aby do tří dnů od jeho doručení zaplatil další soudní poplatek za žalobu, který činí podle položky 14a, bodu 2, písm. a) Sazebníku soudních poplatků – ve znění platném od 1. 1. 2003 (příloha k zákonu č. 549/1991 Sb.), částku 10 000 Kč (5 x 2000 Kč), a to na účet soudu. Žalobce byl poučen, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení zastaveno; nestane se tak pouze tehdy, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatník mohl vzniknout újma, jestliže poplatník ve stanovené lhůtě sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl soudní poplatek dosud zaplatit. Výzva byla právní zástupkyní stěžovatele doručena dne 21. 4. 2004, jak vyplývá ze záznamu na dodejce od obálky, v níž byla poštou doručována. Číselný záznam o datu převzetí zásilky je stvrzen podpisem adresátky.

Usnesením ze dne 24. 5. 2004, č. j. 8 Ca 261/2003 – 40, Městský soud v Praze řízení zastavil a současně vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a že po právní moci usnesení bude žalobci vrácen dosud zaplacený soudní poplatek z podané žaloby v kolcích, t. j. částka 2000 Kč, z účtu Městského soudu v Praze k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Julie Šindelářové. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobu, která byla výslovně označena jako „Žaloba na přezkoumání správních rozhodnutí“, v jejímž petitu je vysloven požadavek na zrušení napadených rozhodnutí správního orgánu a vrácení mu věci k dalšímu projednání a rozhodnutí, vyhodnotil soud jako žalobu ve správním soudnictví podle zákona č. 150/2002 Sb. (s. ř. s.). Poukázal na ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) a § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle nichž je ve věcech správního soudnictví poplatníkem soudního poplatku za řízení ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení, přičemž poplatková povinnost vzniká podáním takového návrhu, a dále na ustanovení § 9 odst. 1 téhož zákona, podle něhož nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu

na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí, přičemž po marném uplynutí této lhůty řízení zastaví. Městský soud v Praze dovodil, že k takové situaci došlo v projednávané věci, neboť po jeho zjištění, že žaloba směřuje proti celkem šesti rozhodnutím žalovaného a podle zákona o soudních poplatcích (položka 14a bod 2) poplatek za žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení proti rozhodnutí správního orgánu činí 2000 Kč, přičemž z obsahu soudního spisu je zřejmé, že žalobce doposud uhradil pouze 2000 Kč, byl žalobce usnesením ze dne 15. 4. 2004, č. j. 8 Ca 261/2003 – 38, doručeným advokátce žalobce dne 21. 4. 2004, vyzván k doplacení soudního poplatku z podané žaloby ve výši 10 000 Kč, k čemuž mu byla určena lhůta tří dnů od doručení výzvy. Zdůraznil, že ve výzvě byl žalobce výslovně upozorněn na to, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení před soudem zastaveno. Soudní poplatek však ve stanovené lhůtě, a ostatně až do data vydání usnesení o zastavení řízení (24. 5. 2004), v předepsané výši zaplacen nebyl. Soud proto ve smyslu ustanovení § 47 písm. c) s. ř. s. řízení zastavil.

Proti tomuto usnesení, které bylo doručeno zástupkyni žalobce dne 27. 5. 2004, podal žalobce „odvolání“, v němž namítal, že se přechodně ocitl v tíživé situaci a nebyl schopen soudní poplatek včas uhradit. Činí tak proto tímto podáním a namísto úhrady na označený účet soudu, vylepuje na toto podání kolkové známky v hodnotě doměřeného soudního poplatku, t. j. 10 000 Kč. Žádal, aby napadené rozhodnutí o zastavení řízení bylo zrušeno a v řízení dále pokračováno.

Usnesením ze dne 22. 7. 2004, č. j. 8 Ca 261/2003 – 45, soud vyzval žalobce (dále jen „stěžovatele“), aby ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení usnesení upravil své podání ze dne 10. 6. 2004 tak, aby bylo zřejmé, zda se jedná o opravný prostředek proti rozhodnutí podepsaného soudu ze dne 24. 5. 2004. Poučil jej, že nebude-li ve stanovené lhůtě opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne. Připomněl ustanovení § 14 zákona o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož proti rozhodnutím ve věcech poplatků vydaných soudy ve správním soudnictví není odvolání přípustné, a dále poukázal na skutečnost, že žalobce byl v souladu s tím v napadeném usnesení výslovně poučen o tom, že proti rozhodnutí lze podat kasační stížnost za podmínek ustanovení § 102 a násl. s. ř. s., což nerespektoval, když jeho opravný prostředek není jako kasační stížnost označen a nemá ani obsahové náležitosti kasační stížnosti. Konečně pak připomněl též ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, které umožňuje soudu zrušit usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatků, avšak jen tehdy, byl-li tento zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci. V předmětné věci je však zřejmé, že usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci dne 27. 5. 2004, zatímco poplatek byl zaplacen až dne 11. 6. 2004.

Na výzvu soudu zaslal stěžovatel Městskému soudu v Praze kasační stížnost proti jeho usnesení ze dne 24. 5. 2004, č. j. 8 Ca 261/2003 – 40, v níž navrhoval, aby uvedené usnesení bylo zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Vyslovil přesvědčení, že jsou dány důvody kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť stěžovatel, který se přechodně ocitl v tíživé situaci, byl připraven vyměřený soudní poplatek zaplatit, nestihl to však v soudem uložené lhůtě (přechodně neměl dostatek finančních prostředků) a domníval se, že bez podání žádosti o odklad zaplacení vyměřeného soudního poplatku tento poplatek stačí zaplatit dříve, než soud rozhodne o zastavení řízení. Zastavení řízení by pro žalobce znamenalo nezvratné rozhodnutí v předmětné věci, kdy bylo ve správním řízení rozhodnuto podle jeho názoru nesprávně, a jen kvůli opožděně

zaplacenému poplatku, který je poměrně vysoký, by se žalobci nedostalo možnosti přezkoumat napadená správní rozhodnutí v řízení soudním.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Posoudil nejprve formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že podání stěžovatele ze dne 10. 6. 2004, ve znění jeho dalšího podání ze dne 8. 11. 2004, je kasační stížností proti usnesení Městského soudu v Praze o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem. Soudní poplatek z podané kasační stížnosti byl zaplacen řádně a včas.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že není důvodná.

Stěžovatel podal kasační stížnost podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Neuvádí výslovně, v čem byl postup soudu, jímž pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastavil, nezákonný, namítá pouze, že v soudem stanovené lhůtě nestačil poplatek zaplatit a domníval se, že tak stihne učinit – bez nutnosti podání žádosti o odklad zaplacení vyměřeného soudního poplatku – dříve než dojde k zastavení řízení. Učinil tak bezprostředně po vydání napadeného usnesení Městského soudu v Praze vylepením kolkových známek v požadované výši na opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí podaném. Nejvyšší správní soud v postupu Městského soudu v Praze, který zastavil napadeným usnesením řízení pro nezaplacení soudního poplatku z návrhu na zahájení řízení ve smyslu ustanovení § 47 písm. c) za použití ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, neshledal nezákonnost.

Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Tímto zvláštním zákonem je v dané věci zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně pak jeho ustanovení § 9 odst. 1, podle něhož, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Tento zákonem předepsaný postup Městský soud v Praze dodržel a vyzval stěžovatele usnesením ze dne 15. 4. 2004 k doplacení soudního poplatku za žaloby ve výši tam výslovně uvedené. Tuto výzvu zaslal zástupkyni stěžovatele splnou mocí pro celé řízení tak, jak to soudní judikatura umožňuje (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1949/99 – R1/2001). Zákonem předepsaný postup tudíž dodržel, a i když lze připustit, že lhůta tří dnů, kterou k doplacení soudního poplatku určil, byla pro svou krátkost technicky takřka nesplnitelná, nelze přehlédnout, že tento soud k zastavení řízení bezprostředně po jejím uplynutí nepřistoupil a vyčkával celý další jeden měsíc, zda stěžovatel jeho výzvě nevyhoví. Ostatně v poučení, které je součástí výzvy ze dne 15. 4. 2004, výslovně uvedl, že řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatník mohl vzniknout újma, jestliže poplatník ve stanovené lhůtě sdělí soudu okolnosti osvědčující toto nebezpečí. Stěžovatel však po celou dobu od doručení výzvy až do vydání napadeného usnesení soudu o zastavení řízení na toto poučení nereagoval, a soud tak nemohl předvídat okolnosti, které stěžovatel osvětlil až v doplňku kasační stížnosti. Proto zcela v souladu se zákonem řízení pro nezaplacení soudního poplatku zastavil.

Nutno ještě dodat, že ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje i ve správním soudnictví zaplatit soudní poplatek po vydání usnesení o zastavení řízení pro jeho nezaplacení, avšak jen do té doby, pokud usnesení ještě nenabylo právní moci. Je-li poplatek takto zaplacen, zruší usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku soud, který je vydal (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2003, sp. zn. 5 Afs 4/2003). Podle ustanovení § 54 odst. 5 s. ř. s., je rozsudek, který byl doručen účastníkům v právní moci. Toto ustanovení je nutno podle § 55 odst. 5 s. ř. s. vztáhnout též na usnesení, jímž soud účastníku ukládá povinnost. Dnem doručení tohoto usnesení účastníku řízení přitom rozhodnutí nabývá právní moci. Ve svém důsledku to z hlediska ustanovení § 9 odst. 7 znamená, že úspěšně by se mohl stěžovatel domoci zrušení usnesení o zastavení řízení tehdy, pokud by soudní poplatek doplatil nejpozději dne 27. 5. 2004, kdy zmíněné usnesení nabylo právní moci. Pokud tak učinil až dne 11. 6. 2004, nemohl soud možnosti, kterou mu dává ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích využít.

Ze všech uvedených důvodů proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Žalovaný měl ve věci úspěch, a proto by měl právo na náhradu nákladů řízení ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný však náhradu nákladů jednak nepožadoval, a jednak mu podle obsahu spisu prokazatelné náklady nevznikly. Žalobce neměl s kasační stížností úspěch, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu